

50 lat
Urzędu Statystycznego w Opolu

❧ *1962 – 2012* ❧

Statystyka dawniej

Historia Spisów Ludności

50 LAT
URZĘDU
STATYSTYCZNEGO
W OPOLU
1962–2012

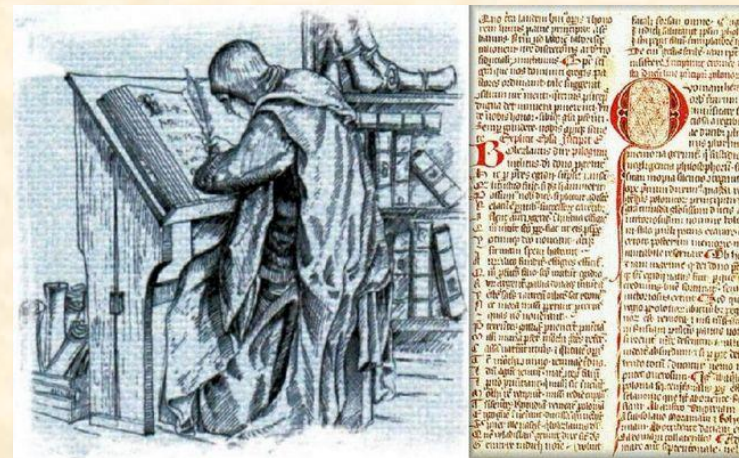
Pierwsze informacje liczbowe o ludności polskiej:

XII w. – kronika Galla Anonima i bulle papieskie

XV w. – księgi biskupie

XVI w. – rejestry podatkowe i lustracje królewskie

1789r. – pierwszy ogólnokrajowy spis ludności pod nazwą „Lustracja dymów i podanie ludności”

Fryderyk Józef Moszyński

Spisy ludności pod zaborami:

1808 i 1810 – w Księstwie Warszawskim

1827 i 1897 – w Królestwie Polskim

od 1857 do 1910 – w Galicji (co 10 lat)

od 1871 do 1910 – w zaborze pruskim (co 5 lat)

Herb Królestwa Polskiego

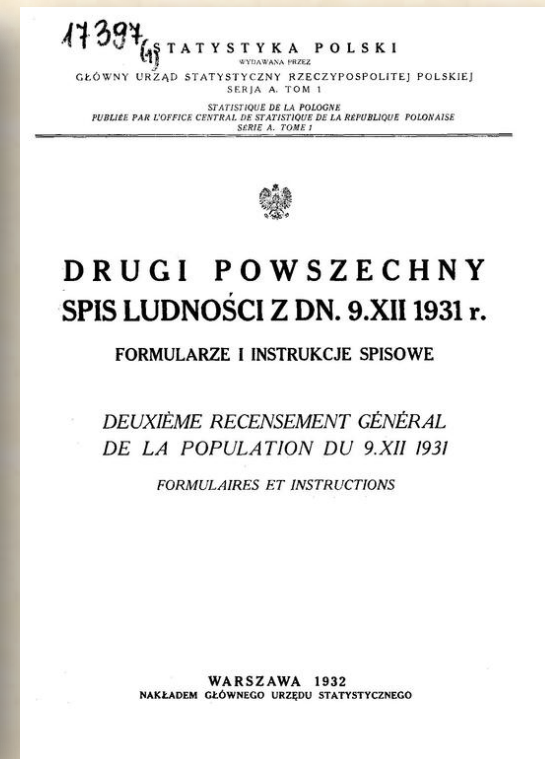
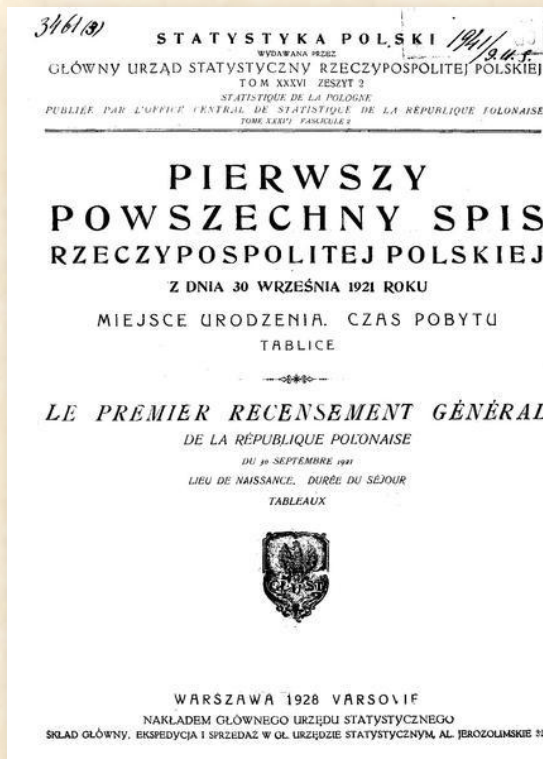
Herb Księstwa Warszawskiego

Spisy ludności w Polsce:

1921 - pierwszy Powszechny Spis
Ludności na obszarze
Rzeczypospolitej Polskiej,

koljne spisy: 1931, 1950, 1960,
1970, 1978, 1988, 2002, 2011

Początki statystyki w Polsce

1918r. – utworzenie Głównego Urzędu Statystycznego

1945r. – reaktywacja GUS jako naczelnego organu statystyki państwowej

1948r. – powołanie w urzędach wojewódzkich i miastach wydzielonych inspektoratów statystycznych

50 LAT
URZĘDU
STATYSTYCZNEGO
W OPOLE
1962–2012

Nr 100. Warszawa, Piątek 19 Lipca 1918 roku. Rok I.

PRENUMERATA:
Z odnośnikiem do domu
lub przesyłką pocztą:
rocznie 24 mk.; półrocz-
nie 12 mk., kwartalnie
6 mk., miesięcznie 2 mk.
Numer pojedynczy
10 fenigów.

MONITOR POLSKI
WYCHODZI CODZIENNIE Z WYJĄTKIEM NIEDZIEL I ŚWIĄT.

Redakcja i Administracja Pl. Małachowskiego Nr. 4. Redakcja otwarta od 9–1 i 5–6 p. p. Redaktor przyjmuje od 11–12 w południe.

DZIAŁ URZĘDOWY.

RESKRYPT

Rady Regencyjnej o utworzeniu i organi-
zacji głównego Urzędu Statystycznego.

My, RADA REGENCYJNA KRÓLESTWA
POLSKIEGO, postanowiliśmy i stanowią, co
następuje:

1. W celu zbierania, opracowywania i pu-
blikowania danych statystycznych, dotyczących
się Królestwa Polskiego, tworzy się „Główny
Urząd Statystyczny Królestwa Polskiego”, pod-
legający bezpośrednio Prezydium Rady Mini-
strów.

2. Dyrektor Głównego Urzędu Statystycz-
nego uczestniczy w posiedzeniach Rady Mini-
strów z głosem doradczym, ilekroć chodzi o u-
stalenie szkieletu budżetu Urzędu i w ogóle o spr-
awy, dotyczące statystyki.

3. Zadaniem Głównego Urzędu Statystycz-
nego jest:

- 1) przeprowadzanie badań statystycznych
według programu zatwierdzonego przez
Radę Ministrów,
- 2) nadawanie jednolitego kierunku wszyst-
kim badaniom statystycznym, podejmowa-
nym przez polskie władze państwowe,
z wyjątkiem tych tylko badań, które
drogą specjalnej ustawy przekazane zo-
staną innemu urzędowi,
- 3) ogłaszanie wyników badań statystycznych,
przeprowadzanych zarówno przez Główny
Urząd Statystyczny, jak również przez
inne urzędy państwowe.

4. Z własnej inicjatywy Ministerstwa lub
inne urzędy państwowe mogą podejmować ba-
dania statystyczne w obrębie swej działalności
i przez własne organa jedynie po uprzednim
porozumieniu się z Głównym Urzędem Staty-
stycznym. W razie niemożności osiągnięcia
porozumienia decyduje Rada Ministrów.

5. Jeżeli jakimś urzędowi państwowemu
dla celów administracyjnych potrzebne są wy-
kazy statystyczne, nie przewidziane w planie
prze Głównego Urzędu Statystycznego, lub je-
żeli wykończenie takich wykazów przewidziane
jest w terminie późniejszym, aniżeli tego po-
trzeba danemu urzędowi, w takim razie kie-
rownik tego urzędu może przysłać do Głó-
wnego Urzędu Statystycznego swego referenta
i potrzebną ilość sił pomocniczych dla prze-
prowadzenia lub przyspieszenia potrzebnej mu
statystyki.

6. Wyniki badań statystycznych, prze-
prowadzanych przez urzędy państwowe, ogłasza-
ne są w wydawnictwach Głównego Urzędu Staty-
stycznego, lub też po porozumieniu się z Głó-
wnym Urzędem Statystycznym w wydawnictwach
poszczególnych Ministerstw, albo innych urzęd-
ów państwowych. Dane statystyczne bez po-
zwolenia Głównego Urzędu Statystycznego nie
mogą być przez urzędy państwowe udzielane
osobom prywatnym.

7. Przy zbieraniu dat statystycznych Głó-
wny Urząd Statystyczny może posługiwać się
wszystkimi urządzeniami państwowymi po uzyska-
niu na to upoważnienia od właściwego Mini-
sterstwa.

8. Rada Ministrów może uznać pewne wy-
niki badań statystycznych za tajemnicze urzęd-
owe, a to na wniosek Ministerstwa, zaintere-
sowanego w tajemnicy.

9. Główny Urząd Statystyczny składa się
z dyrektora, kierującego całą działalnością biu-

ra, kierowników wydziałów, radców ministerjal-
nych, referentów, oraz personelu pomocnicze-
go: rachmistrzów, kontrolerów i t. d.

10. Przy Głównym Urzędzie Statystycznym
istnieje w charakterze organu doradczego Głó-
wna Rada Statystyczna, złożona z:

- a) Dyrektora Głównego Urzędu Statystyczne-
go, który jest jednocześnie przewodniczą-
cy Rady Statystycznej; zastępcę prze-
wodniczącego mianuje z pośród członków
Główny Urząd Statystyczny Prezydent
Ministrów,
- b) przedstawicieli wszystkich Ministerstw,
delegowanych przez odpowiednich Ministrów,
- c) przedstawicieli biur statystycznych urzęd-
ów autonomizowanych, upoważnionych przez
Prezydenta Ministrów do wysyłania swych
przedstawicieli do Główny Urząd Staty-
styczny,
- d) przedstawicieli najważniejszych stowarzy-
szeń naukowych, społecznych i gospodar-
czych, upoważnionych przez Prezydenta
Ministrów do wysyłania swych przedsta-
wicieli do Główny Urząd Statystyczny,
- e) profesorów ekonomii i statystyki wyż-
szych państwowych zakładów naukowych,
powołanych przez Prezydenta Ministrów,
- f) kierowników wydziałów Głównego Urzę-
du Statystycznego z głosem doradczym.

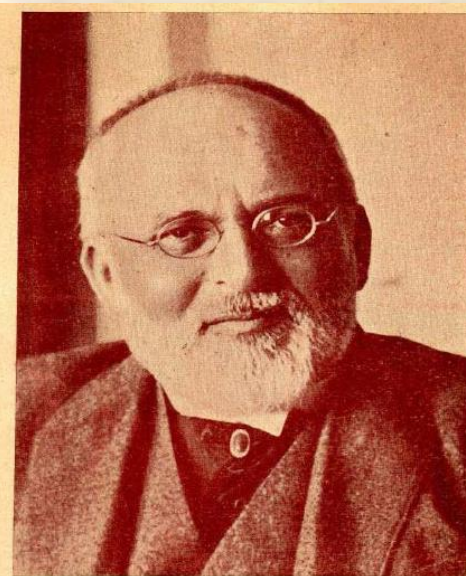
11. Posiedzenia Główny Rada Statystycznej
odbywają się na zaproszenie Dyrektora Główn-
ego Urzędu Statystycznego w miarę potrzeby,
oraz obowiązkowo raz na rok. Posiedzenia do-
roczne mają na celu rozpatrzenie działalności
Głównego Urzędu Statystycznego w roku ubie-
głym i planów jego pracy na rok przyszły.

Warszawa, dn. 13 lipca 1918 roku.

† Aleksander Kakowski, Arcybiskup
Józef Ostrowski.

L. P.

Prezydent Ministrów:
Steczkowski.

Dr Józef Burek

DYREKTOR GŁÓWNEGO URZĘDU STATYSTYCZNEGO
od dnia 8. XI 1918 do 1. XI 1929

USTAWA

z dnia 15 lutego 1962 r.

o organizacji statystyki państwowej.

Art. 1. 1. Organami administracji państwowej w zakresie statystyki, zwanymi dalej „organami statystyki państwowej”, są:

- 1) Główny Urząd Statystyczny,
- 2) wojewódzkie urzędy statystyczne, miejskie urzędy statystyczne w miastach wyłączonych z województw,
- 3) powiatowe (miejskie i dzielnicowe) inspektoraty statystyczne.

Art. 6. 1. Dyrektorów wojewódzkich urzędów statystycznych oraz miejskich urzędów statystycznych w miastach wyłączonych z województw powołuje i odwołuje Prezes Głównego Urzędu Statystycznego w porozumieniu z Prezydentem miasta wyłączonego z województwa).

2. Kierowników miejskich urzędów statystycznych w miastach liczących powyżej 100.000 mieszkańców oraz inspektoratów statystycznych powołuje i odwołuje dyrektor wojewódzkiego urzędu statystycznego w porozumieniu z Prezydentem miasta wyłączonego (miejskiej, dzielnicowej) rady narodowej i za zgodą Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego.

3. Pozostałych pracowników wojewódzkiego (miejskiego) urzędu statystycznego i inspektoratów statystycznych w mieście wyłączonego z województwa powołuje i odwołuje dyrektor wojewódzkiego urzędu statystycznego w porozumieniu z Prezydentem miasta wyłączonego (miejskiej, dzielnicowej) rady narodowej i za zgodą Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego.

Art. 23. 1. Znosi się wydziały statystyki prezydiów wojewódzkich rad narodowych (rad powiatowych i miejskich) wyłączonych z województw) oraz powiatowych i miejskich (w miastach stanowiących powiaty) rad narodowych.

2. Terenowe organy statystyki państwowej (art. 1 ust. 3) przejmują zakres działania dotychczasowych organów statystyki prezydiów rad narodowych.

3. Pracownicy dotychczasowych organów statystyki prezydiów rad narodowych przechodzą do pracy w urzędach i inspektoratach statystycznych z zachowaniem ciągłości pracy.

1962

50 LAT
URZĘDU
STATYSTYCZNEGO
W OPOLE
1962–2012

Na mocy ustawy z dnia 15.02.1962r. o organizacji statystyki państwowej utworzenie:

- wojewódzkich urzędów statystycznych
- powiatowych i miejskich inspektoratów statystycznych

Wpływ reform administracyjnych na zmiany organizacyjne służb statystycznych

1975r. – utworzenie 49 wojewódzkich urzędów statystycznych, przekształcenie powiatowych i miejskich inspektoratów w oddziały terenowe

1999r. – utworzenie 16 urzędów statystycznych

Terenowe jednostki statystyki w województwie opolskim w latach 1962 – 2012

5 LAT
URZĘDU
STATYSTYCZNEGO
W OPOLU
1962–2012

*1962r. – powołanie 12 Powiatowych Inspektoratów Statystycznych i Miejskiego
Inspektoratu Statystycznego w Opolu*

1975r. – powołanie 6 oddziałów terenowych

- Urząd Statystyczny w Opolu
- Oddział Terenowy w Brzegu
- Oddział Terenowy w Kluczborku
- Oddział Terenowy w Kędzierzynie-Koźlu
- Oddział Terenowy w Nysie
- Oddział Terenowy w Prudniku
- Oddział Terenowy w Strzelcach Opolskich

Dyrektorzy

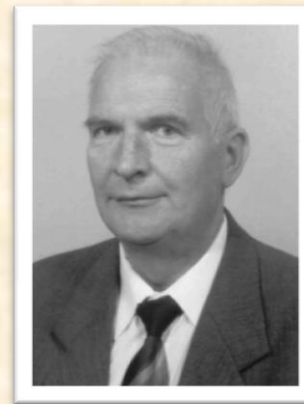
50 LAT
URZĘDU
STATYSTYCZNEGO
W OPOLU
1962–2012

Jerzy Balaryn
1962 - 1981

Ludwik Ochęduszek
1982 - 1990

Kazimierz Teleguj
1990 - 2006

1962

1972

1982

1992

2002

2012

Grażyna Suchy
2006 - 2007

Ewa Szkic-Czech
2008 - 2011

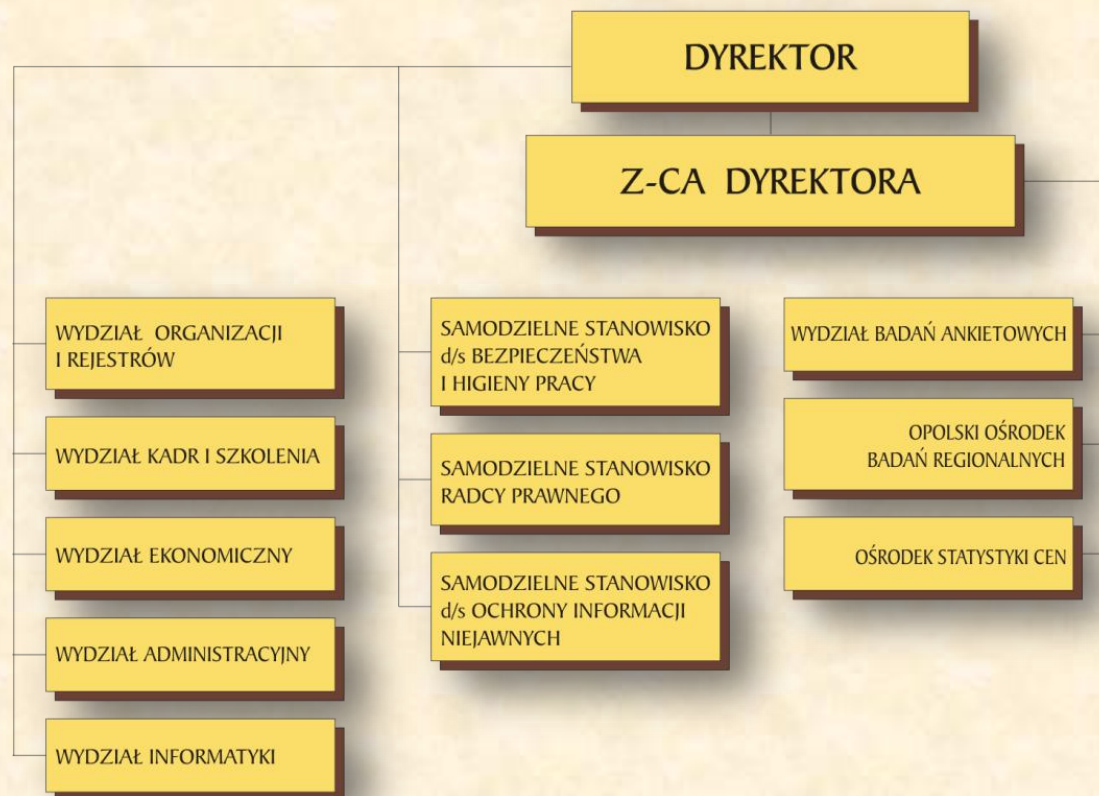
Anna Koska
2011 - nadal

Organizacja Urzędu

1962

2012

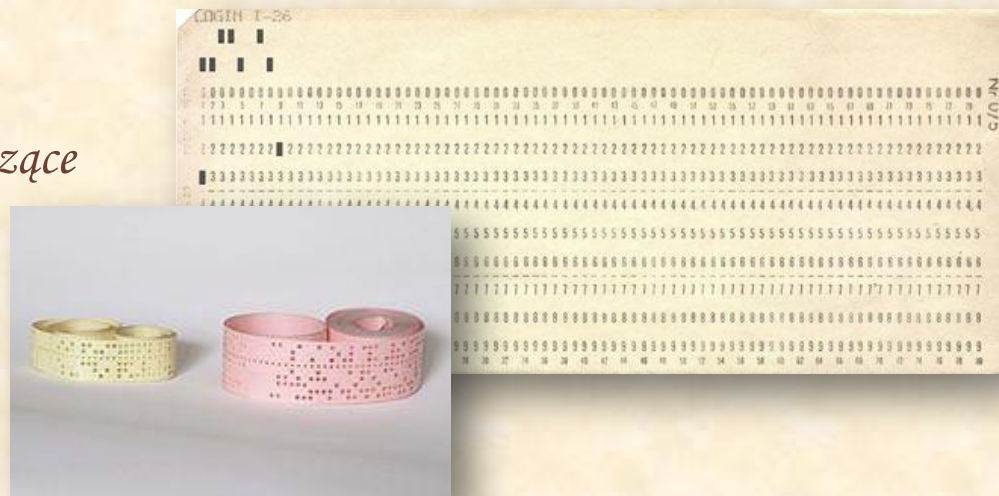

*Techniki
przetwarzania danych
stosowane w spisach powszechnych*

1970r. – tabulator T5M – urządzenie liczące i wspomagające obliczenia za pomocą dziurkarek na kartach perforowanych

1978r. – automat obrachunkowy Celatron-8205Z – drukarka mozaikowa

1988r. – Komputer MERA 9150 – dane nagrywane na taśmach magnetycznych

50 LAT
URZĘDU
STATYSTYCZNEGO
W OPOLU
1962–2012

1996r. – system operacyjny UNIX, dane z formularzy papierowych wprowadzane na stanowiskach komputerowych

2002r. – formularze papierowe skanowane optycznie, kontrola logiczna i graficzna na komputerach z systemami operacyjnymi Windows

2010r. i 2011r. – forma elektroniczna:

CAII

*Computer Assisted
Internet Interview*

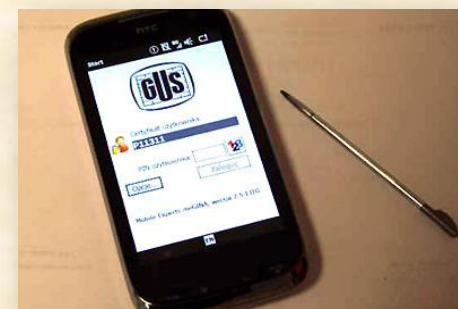
CATI

*Computer Assisted
Telephone Interview*

CAPI

*Computer Assisted
Personal Interview*

Statystyka dziś

EUROPEAN
STATISTICAL
SYSTEM

2004r. – Polska statystyką publiczną członkiem europejskiego systemu statystycznego

2005r. – wprowadzenie Modułu Sprawozdawczości Elektronicznej

2007r. – zastąpienie modułu Portalem Sprawozdawczym

2009r. – e-sprawozdawczość obowiązującą formą realizacji obowiązku sprawozdawczego oraz wprowadzenie specjalizacji urzędów statystycznych

Efekty współpracy zagranicznej

50 LAT
URZĘDU
STATYSTYCZNEGO
W OPOLU
1962–2012

Wymiana doświadczeń pomiędzy Urzędem Statystycznym w Opolu a Czeskimi Urzędami Statystycznymi w Ostrawie i Olomuńcu

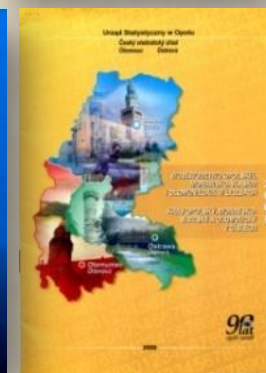

Wydanie opracowań:

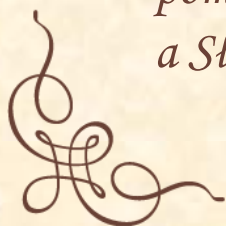
publikacja: *Euroregion Pradziad*

folder: *Województwo opolskie, olomunieckie i morawsko-śląskie w liczbach 2008*

ulotką informacyjną: *Wybrane informacje o pomocy społecznej w Polsce i Republice Czeskiej*

Wymiana doświadczeń z zakresu wdrożenia sprawozdawczości elektronicznej pomiędzy Urzędem Statystycznym w Opolu a Słowackim Urzędem Statystycznym w Trenčynie

***Misją** Urzędu Statystycznego w Opolu jest zapewnienie wiarygodnych, obiektywnych i wysokiej jakości informacji statystycznych optymalnie zaspokajających potrzeby informacyjne odbiorców.*

Realizacja misji poprzez:

~ wyspecjalizowany ośrodek realizujący ogólnokrajowe badania z zakresu statystyki cen;

- C-02 - Badanie cen towarów i usług konsumpcyjnych i niekonsumpcyjnych*
- C-03 - Krajowe średnie ceny producentów wyrobów spożywczych*
- C-04 - Badanie cen robót i obiektów drogowych oraz mostowych*
- C-05 - Badanie indeksów cen eksportu i importu*
- C-06, C-06/RU - Badanie cen producentów usług*
- R-CT - Ceny w rolnictwie*

prężny Ośrodek Badań Regionalnych zaspakajający potrzeby informacyjne odbiorców

- ❧ *sprawnie funkcjonująca sieć ankierską realizująca badania społeczne i rolnicze na terenie województwa opolskiego;*
- ❧ *wdrażanie nowych metod pozyskiwania informacji (CATI, CAPI, CAII)*
- ❧ *prorowadzenie obsługi krajowych rejestrów urzędowych:*
  - *podmiotów gospodarczych REGON*
  - *podziału terytorialnego kraju TERYT*

Działalność publikacyjna dawniej i dziś

1958r. – Rocznik Statystyczny Województwa Opolskiego 1957

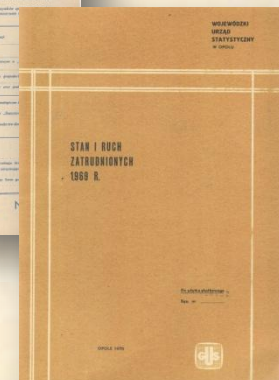
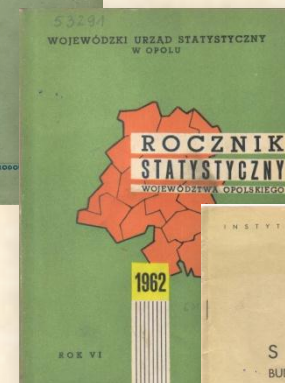
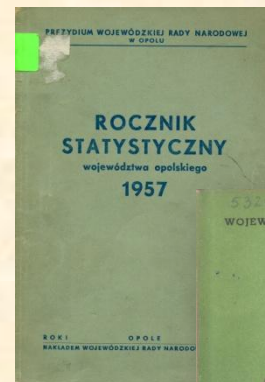
1963r. – Rocznik Statystyczny Województwa Opolskiego 1962

1963r. – Studium budżetu rodzinnego – Jerzy Balarzyn

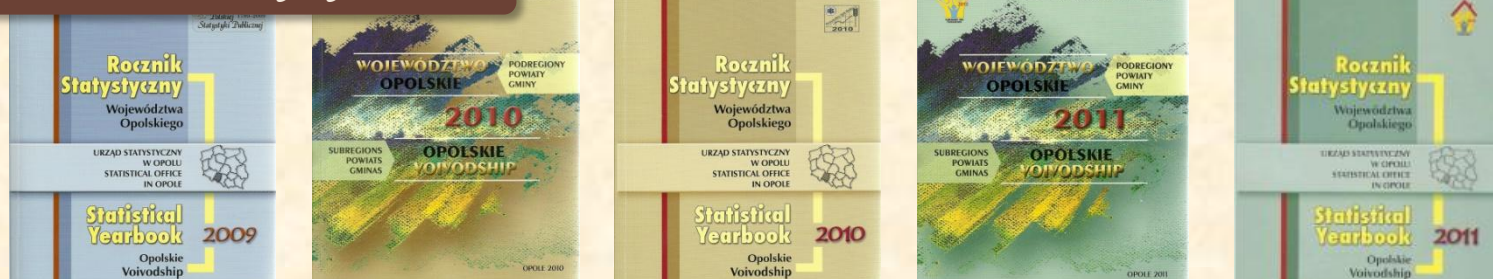
1964r. – Opolszczyzna w latach 1945-1963

1965r. – Spis powszechny z dnia 6 grudnia 1960 – wyniki ostateczne – ludność

1970r. – Stan i ruch zatrudnionych 1969r.

Roczniki statystyczne

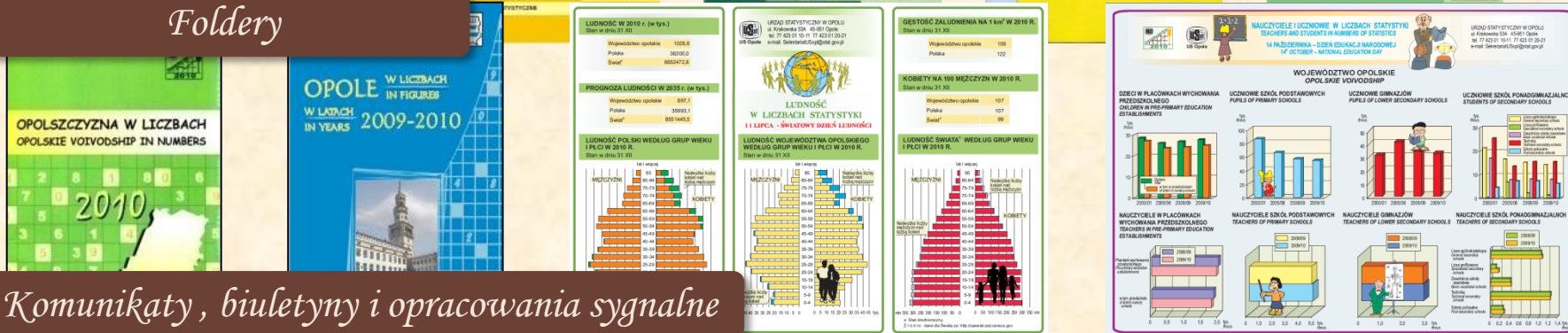

50 LAT
URZĘDU
STATYSTYCZNEGO
W OPOLE
1962–2012

Opracowania statystyczne

Foldery

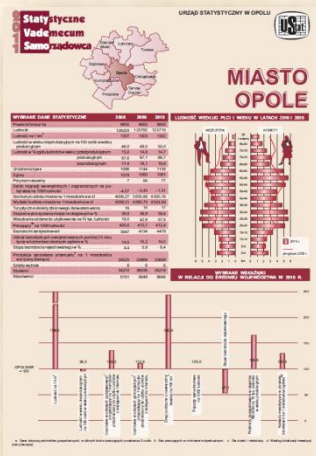
Komunikaty, biuletyny i opracowania sygnalne

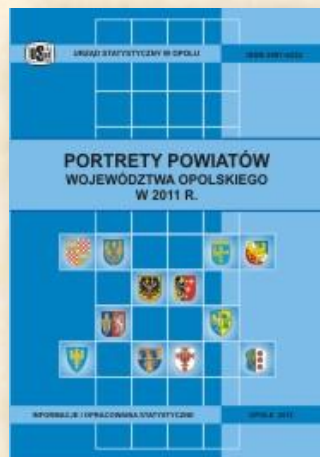

Współpraca z samorządem

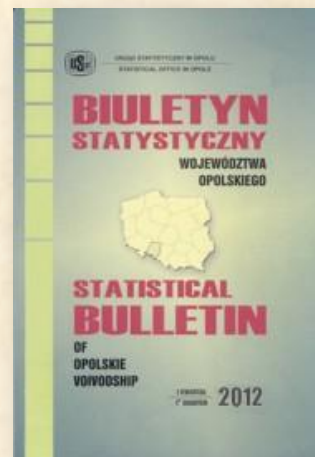
50 LAT
URZĘDU
STATYSTYCZNEGO
W OPOLE
1962–2012

Statystyczne
Vademecum Samorządowca

Portrety Powiatów
Województwa Opolskiego

Biuletyn Statystyczny
Województwa Opolskiego

Województwo Opolskie
podregiony, powiaty, gminy

Bank Danych Lokalnych
 Układ wg Klasyfikacji NTS

[Start](#)
[Dane](#)
[Metadane](#)
[Układ TERYT](#)
[Pomoc](#)
[Facebook](#)

Tablice

- Wą podgrup cech
- Dla jednostki podziału terytorialnego
- Wybrane cechy w latach
- Ranking jednostek terytorialnych
- Wzrosty i spadki Eurostatu
- Wzrosty i spadki OECD

Miejscowości statystyczne

- Dane wg podgrup cech
- Wszystkie dane dla miejscowości
- Vademecum samorządowca

Wykresy

- Porównanie jednostek terytorialnych
- Cecha w latach

Moduły

- Portret terytorium
- Hermin

Informacje

Informacja dotycząca opracowania bilansów ludności za 2011 rok

Główny Urząd Statystyczny informuje, że zakończył prace dotyczące ustalenia ogólnej liczby ludności w gminach wg stanu na koniec 2011 roku stanowiącej bilans przygotowany w oparciu o wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011 r. Dane dotyczące ogólnej liczby ludności w każdej gminie inienie (wg stanu w dniu 31.12.2011 r. i faktycznego miejsca zamieszkania) znajdują się na stronie internetowej GUS - w zakładce LUDNOŚĆ oraz w Banku Danych Lokalnych (BDL) i bazie DEMOGRAFIA. Kolejne wyniki bilansu ludności na koniec 2011 roku, tj. dotyczące struktury według płci i wieku będą umieszczane sukcesywnie - do końca października br.

Uporządkujemy, że wskaźniki odnoszące się do liczby i struktury ludności (płeć, grupy wieku) według stanu na połowę lub koniec 2011 roku mają charakter **tympasowy. Ostateczne wartości wskaźników**, odniesione do liczby ludności zbilansowanej w oparciu o wyniki Narodowego Spisu Powszechnego z 2011 roku, będą udostępniane sukcesywnie poczynając od **października 2012 r.**

Uporządkujemy, że za pomocą Ankiety można przekazać uwagi dotyczące zawartości oraz systemu udostępniania informacji z Banku Danych Lokalnych.

ZAPRASZAMY DO WYPEŁNIENIA!

<http://www.stat.gov.pl/bdl/app/ankieta/index>

Stan danych

Dane wg stanu na 2012.08.30.

- Nowości
- Stan zasilania za 2011-2012
- Data aktualizacji danych

Aktualności

- Informacje
- Nowe dane
- Dane niekonfirmowane
- Nowe funkcjonalności aplikacji

Metadane

Szczegółowe informacje o metadanych występujących w BDL znajdziesz tutaj.

Dane roczne:

- CENY
- DOCHODY I WYDATKI BUDŻETÓW JEDNOST
- GAŁĘZIOWA GOSPODARSTWA
- GOSPODARSTWA KOMUNALNA
- GOSPODARSTWA MIESZKANOWA
- HANDEL
- INWESTYCJE I ŚRODKI TRWAŁE

Dane krótkookresowe (miesięczne, kwartalne):

- CENY
- FINANSE PRZEDSIĘBIORSTW
- FUNDUSZE UNIJNE (DANE MRR)
- INWESTYCJE I ŚRODKI TRWAŁE
- LUDNOŚĆ
- PODMIOTY GOSPODARSTWA
- PRZEMYSŁ I BUDOWNICTWO

Bank Danych Lokalnych

Działalność edukacyjno-popularyzacyjna

50 LAT
URZĘDU
STATYSTYCZNEGO
W OPOLU
1962-2012

 **URZĄD STATYSTYCZNY
W OPOLU**

 220 lat
Polskiej
Statystyki Publicznej

**marzec
2009**

WOJEWÓDZTWO OPOLSKIE
W LICZBACH STATYSTYKI PUBLICZNEJ
WG KOMUNIKATU nr 3/2009
URZĘDU STATYSTYCZNEGO W OPOLU
W KONTEKŚCIE DODATKOWYCH INFORMACJI STATYSTYCZNYCH

Zakres Konferencji:

1. Sytuacja społeczno-gospodarcza województwa opolskiego w statystyce bieżącej.
2. Poza statystyczne źródła danych
3. Specjalizacja US Opole

dr Ewa Szkic-Czech
Dyrektor Urzędu Statystycznego w Opolu

Opole, 18.05.2009 r.

WYDZIAŁ BADAŃ ANKIETOWYCH
URZĄD STATYSTYCZNY W OPOLU

Poziomy cen w województwie opolskim

Rok 2009

 WYNIKI
POWSZECHNEGO SPISU ROLNEGO 2010
W WOJEWÓDZTWIE OPOLSKIM

Prezentacja opracowana została na podstawie danych zawartych w publikacji
„Powszechny Spis Rolny 2010 raport z wyników województwa opolskiego”
dane nieostateczne

Urząd Statystyczny w Opolu

Wrzesień 2011

Dziękuję za uwagę

